

149 / 22.11.2024

Vår referens
Magnus Eriksson
Tel: 528 608

HÖRANDE
Ärende: 2024-674

14.11.2024

Kumlinge kommun
Att: Byggnadstekniska nämnden
Kommunkansliet, Kumlinge by
22820 Kumlinge

Hörande

Ni har nu möjlighet, med stöd av 28 § förvaltningslagen (ÅFS 2008:9), att framföra er åsikt eller lämna en förklaring med anledning av bifogade handlingar. Gör detta skriftligt till ÅMHHM, Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn. Ni kan även inkomma med ert svar via e-post till kansliet@amhm.ax eller via ÅMHHM:s e-tjänst för säker uppgiftslämning som ni hittar på amhm.ax/kontakt.

Ert svar ska vara inlämnat till myndigheten **senast 21 dagar från utskicksdatum**.

Uppge ärendets diarienummer 2024-674 i ert svar.

ÅMHHM kan efter detta datum behandla ärendet och fatta beslut oberoende om ni framfört era åsikter.

L6

AP

Verksamhet

Kumlinge kommun, Apoteksbrunnen

Kumlinge

Inspektion av litet vattenverk (<50 personer eller <10 m³/dygn)

Inspektionsdatum: 4.11.2024

Tidpunkt: kl. 12.20-12.50

Inspektionen utfördes av: Magnus Eriksson

Närvarande vid inspektionen: Lenny Karlsson

Kontaktuppgifter

Fakturamottagare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Kommunkansliet

Gatuadress: Kumlinge

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Verksamhetsutövare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Byggnadstekniska nämnden

Gatuadress: Kommunkansliet, Kumlinge by

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Inspektionsresultat

Checklista

1. Typ av vattentäkt: En brun troligen ca 25 m djup.
2. Antal anslutna abonnenter alt. personer: 6 abonnenter
3. Typ av abonnenter: en privatkund, offentlig (samlingslokal) samt två servicebyggnader (branddeponi, apotek & sonerarhuset).
4. Förbrukning år 2019–2023 (m³) Saknas.
Framtida prognos: Oförändrat!
5. Ledningsnät längd och ålder samt utmärkning på karta och ute i fält: Byggt på 1960-talet och framåt.
6. Beskrivning av reningsprocesserna: Förfilter, kolfilter och UV-lampa.
7. Desinfektion: UV-lampa (>30MJ/cm² enligt uppgifter).

Kontroll av vattenverket

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Ventilation	X		
Golvförvaring	X		
Kemikalieförvaring	X		Ej relevant
Faktablad kemikalier/ Skyddsutrustning	X		Ej relevant
Vattentäkt och vattenverk låst	X		
Brunnarna hela, täta & avleder ytvattnet bort	X		
Skadedjur	X		

Genomgång av kontrollprogrammet

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontrollprogrammet följs	X		
Avvikelser i vattenkvaliteten		X	4 est koliform bakterie 9.11.2022. OBS! Ingen uppföljningsprovtagning har gjorts? 19.10.2023 pH 6,0; färg 15 & järn 310 µg/l
Alla provtagningsresultat rapporteras till ÅMHHM	X		
Information om dricksvattenkvaliteten till konsumenter		X	Stefan meddelade att de kommer att börja sätta ut analysresultaten på kommunens hemsida.
Övrigt			

Genomgång av brukskontroll

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontroll vattenverk-intervaller	X		En gång per vecka
Kontroll reservoar-intervaller	X		Ej relevant
Byte av filtermassor/spolning	X		Byter förfilter en gång var tredje månad. UV bytes minst en gång per år. Rengjorde UV 10.6 extra kontroll 26.8 men då ok. Förfilter byttes 26.8.
Driftsjournal finns	X		Kommer att utveckla den.
Driftsinstruktioner på plats	X		En enklare instruktion finns.
Beredskapsjournal på plats	X		Kommunen har en plan men den finns på kommunkansliet.
Övrigt			

ÅMHHM
ÅLANDS MILJÖ- OCH
HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Genomgång av beredskapsjournal

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Larm	X		Finns inte!
Plan för tillgång till reservvatten	X		
Tillgång till reservkraft		X	Finns inte!
Kontaktuppgifter uppdaterade och tillräckliga	X		
Plan för att snabbt informera samtliga kunder	X		
Möjlighet till klorering inom 6h	X		Kontakta Ålands vatten eller Bocknäs vatten vid sådant behov.
Övrigt			

Övriga iakttagelser

Kommunen har skaffat reservkraft på Annagården som kan användas som kommunens reservvatten. Brunnen ligger på ett utmanande plats och har haft upprepade problem med bakterier därför är det synnerligen viktigt att kommunen har noggrann uppsikt på UV-anläggningen.

Noterade brister vid inspektion

- Ingen uppföljande provtagning på indikerande bakteriell avvikelse den 9.11.2022.
- Vattenförbrukning 2019–2023 saknas.
- Fanns inga viktiga kontaktuppgifter på plats.
- Kommunen ska kontrollera att beredskapsplanen, kontaktuppgifter, plan för informering är i skick.

Information

Skriftliga rutiner och en beredskapsplan där ansvarsområdena tydligt definieras är viktiga byggstenar för att säkerställa verksamheten i era vattenverk långsiktigt. Därför prioriteras tillsynen denna gång på era rutiner och ansvarsfördelning med avsikt att tydliggöra vem som gör vad.

Ansvarsfördelningen vid olyckor/incidenter är något som behöver klargöras. Tänk på att vid olyckor som gäller:

- störning i behandling eller distribution av vatten är till största delen en intern angelägenhet inom vattenverket.
- mikrobiologiska eller kemisk kontaminering av hushållsvatten ska beslut fattas i samråd med ÅMHHM.
- kemikalie- eller strålningsolyckor ska räddningsmyndigheten kontaktas.
- sabotage och hot utreds av polisen

Oberoende av vilket tillbud det gäller är det viktigt att vattenverket informerar ÅMHHM om olyckan/incidenten. Kommunerna har också ett beredskapsansvar när det gäller hushållsvatten oberoende av typen på tillbud vilket betyder att de behöver involveras vid en större olycka/incident där det kan bli brist på hushållsvatten.

Till vattenverkets driftsbevakning räknas förutom, provtagning och analyser, kontroll av anläggningens vattenbehandlingsprocesser, observationer av verksamhetsmiljön till exempel renlighet på vattentäktsområde och aktiviteter i vattenbildningsområdet samt kontroll av vattendistributionen.

Tillämpad lagstiftning

Hälsoskyddslagen (FFS 763/1994), Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökningar av hushållsvatten i små enheter (FFS 401/2001) antagen på Åland genom landskapsförordning (88:2016) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om hälsoskydd.

Bakgrund

ÅMHHM utför regelbunden tillsyn av vattenverk enligt tillsynsplan. Årsavgiften för tillsynen har fastställts i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM. Taxan finns på amhm.ax/avgifter. Årsavgiften faktureras i slutet av året.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Magnus Eriksson
Miljöskyddsinspektör

Vår referens
Magnus Eriksson
Tel: 528 608

HÖRANDE
Ärende: 2024-674

14.11.2024

Kumlinge kommun
Att: Byggnadstekniska nämnden
Kommunkansliet, Kumlinge by
22820 Kumlinge

Hörande

Ni har nu möjlighet, med stöd av 28 § förvaltningslagen (ÅFS 2008:9), att framföra er åsikt eller lämna en förklaring med anledning av bifogade handlingar. Gör detta skriftligt till ÅMHHM, Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn. Ni kan även inkomma med ert svar via e-post till kansliet@amhm.ax eller via ÅMHHM:s e-tjänst för säker uppgiftslämning som ni hittar på amhm.ax/kontakt.

Ert svar ska vara inlämnat till myndigheten **senast 21 dagar från utskicksdatum**.

Uppge ärendets diarienummer 2024-674 i ert svar.

ÅMHHM kan efter detta datum behandla ärendet och fatta beslut oberoende om ni framfört era åsikter.

Verksamhet

Kumlinge kommun, Annagården

Kumlinge

Inspektion av litet vattenverk (<50 personer eller <10 m³/dygn)

Inspektionsdatum: 4.11.2024

Tidpunkt: kl. 13:15-13:30

Inspektionen utfördes av: Magnus Eriksson

Närvarande vid inspektionen: Lenny Karlsson

Kontaktuppgifter

Fakturamottagare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Kommunkansliet

Gatuadress: Kumlinge

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Verksamhetsutövare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Byggnadstekniska nämnden

Gatuadress: Kommunkansliet, Kumlinge by

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Inspektionsresultat

Checklista

1. Typ av vattentäkt: En brunn 45 m djup.
2. Antal anslutna personer: Äldreboende 6, daghem 10 och personal 5.
3. Typ av abonnenter: Daghem och åldringshem.
4. Förbrukning år 2019-2023 (m³) Saknas
Framtida prognos: Oförändrat
5. Ledningsnät längd och ålder samt utmärkning på karta och ute i fält: Endast rörledning från brunnen på gården in i huset.
6. Beskrivning av reningsprocesserna: Sandfilter, 2 st järn/manganfilter, RO-filter samt tillsättande av mineral (kalkpulver) slutligen genom UV-anläggning.
7. Desinfektion klor/UV: Ja en UV-anläggning.

Kontroll av vattenverket

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Ventilation	X		
Golvförvaring	X		
Kemikalieförvaring	X		Använder inga kemikalier
Faktablad kemikalier/skyddsutrustning	X		Inget behov.
Vattentäkt och vattenverk låst	X		
Brunnarna hela, täta & avleder ytvattnet bort	X		
Skadedjur	X		

Genomgång av kontrollprogrammet

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontrollprogrammet följs	X		
Avvikelser i vattenkvaliteten	X	X	Problem med COD, färg, järn, mangan, turbiditet fram till 2021. Provtagning 8.11.2022 avvek endast mangan 51 (50). Den 19.10.2023 var alla parametrar godkända!
Alla provtagningsresultat rapporteras till ÅMHHM	X		
Information om dricksvattenkvaliteten till konsumenter	X		
Övrigt			

Genomgång av brukskontroll

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontroll vattenverk-intervaller	X		En gång i veckan.
Kontroll reservoar-intervaller	X		
Byte av filtermassor/spolning	X		Följa upp med konsult hur ofta filter ska bytas! Byter för filter till RO var tredje månad.
Driftsjournal finns	X		En enklare fanns på plats.
Driftsinstruktioner på plats	X		Faktablad om filter.
Beredskapsjournal på plats	X		Kommunen har en plan men den finns på kommunkansliet.
Övrigt			

Genomgång av beredskapsjournal

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Larm	X		
Plan för tillgång till reservvatten	X		
Tillgång till reservkraft	X		Kommunen har efter Alfrida påbörjat en diskussion om att införskaffa reservkraft.
Kontaktuppgifter uppdaterade och tillräckliga	X		
Plan för att snabbt informera samtliga kunder	X		Berör endast Annagården därmed finns inget behov, eventuell information sprids snabbt i huset.
Möjlighet till klorening inom 6h	X		Kontakta Ålands vatten eller Bocknäs vatten vid sådant behov.
Övrigt			

Övriga iakttagelser

Kommunen har försett Annagården med reservkraft efter Alfrida och är numera kommunens beredskapsbrunn. Kommunen har bytt ut reningen till RO för anläggningen vilket gör att brunnen numera uppfyller alla krav på vattenkvaliteten vid senaste analysresultatet från 2023. Kommunen glömde att informera ÅMHHM om att de ändrat reningsprocessen vilket borde gjorts i form av en anmälan.

Noterade brister vid inspektion

- Vattenförbrukning 2019–2023 saknas.
- Fanns inga viktiga kontaktuppgifter på plats.
- Följa upp med konsult hur ofta filtermassan behöver bytas.
- Kommunen ska kontrollera att beredskapsplanen, kontaktuppgifter, plan för informering är i skick.

Information

Skriftliga rutiner och en beredskapsplan där ansvarsområdena tydligt definieras är viktiga byggstenar för att säkerställa verksamheten i era vattenverk långsiktigt. Därför prioriteras tillsynen denna gång på era rutiner och ansvarsfördelning med avsikt att tydliggöra vem som gör vad.

Ansvarsfördelningen vid olyckor/incidenter är något som behöver klargöras. Tänk på att vid olyckor som gäller:

- störning i behandling eller distribution av vatten är till största delen en intern angelägenhet inom vattenverket.
- mikrobiologiska eller kemisk kontaminering av hushållsvatten ska beslut fattas i samråd med ÅMHHM.
- kemikalie- eller strålningsolyckor ska räddningsmyndigheten kontaktas.
- sabotage och hot utreds av polisen

Oberoende av vilket tillbud det gäller är det viktigt att vattenverket informerar ÅMHHM om olyckan/incidenten. Kommunerna har också ett beredskapsansvar när det gäller hushållsvatten oberoende av typen på tillbud vilket betyder att de behöver involveras vid en större olycka/incident där det kan bli brist på hushållsvatten.

Till vattenverkets driftsbevakning räknas förutom, provtagning och analyser, kontroll av anläggningens vattenbehandlingsprocesser, observationer av verksamhetsmiljön till exempel renlighet på vattentäktområde och aktiviteter i vattenbildningsområdet samt kontroll av vattendistributionen.

ÅMHHM förväntar sig att noterade brister i ett inspektionsprotokoll åtgärdas, inom hörande tiden alltså en månad från utskickdatumet om det är genomförbart. Ifall ÅMHHM konstaterar att brister inte är åtgärdade leder det sannolikt till ett föreläggande som inbegriper ytterligare kostnader och fortsättningsvis måste den initiala bristen antecknad i inspektionsprotokollet åtgärdas.

Tillämpad lagstiftning

Hälsoskyddslagen (FFS 763/1994), Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökningar av hushållsvatten i små enheter (FFS 401/2001) antagen på Åland genom landskapsförordning (88:2016) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om hälsoskydd.

Bakgrund

ÅMHHM utför regelbunden tillsyn av vattenverk enligt tillsynsplan. Årsavgiften för tillsynen har fastställts i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM. Taxan finns på amhm.ax/avgifter. Årsavgiften faktureras i slutet av året.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Magnus Eriksson
Miljöskyddsinspektör

149 / 22.11.2024

Vår referens
Magnus Eriksson
Tel: 528 608

HÖRANDE
Ärende: 2024-674

14.11.2024

Kumlinge kommun
Att: Byggnadstekniska nämnden
Kommunkansliet, Kumlinge by
22820 Kumlinge

Hörande

Ni har nu möjlighet, med stöd av 28 § förvaltningslagen (ÅFS 2008:9), att framföra er åsikt eller lämna en förklaring med anledning av bifogade handlingar. Gör detta skriftligt till ÅMHHM, Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn. Ni kan även inkomma med ert svar via e-post till kansliet@amhm.ax eller via ÅMHHM:s e-tjänst för säker uppgiftslämning som ni hittar på amhm.ax/kontakt.

Ert svar ska vara inlämnat till myndigheten **senast 21 dagar från utskicksdatum**.

Uppge ärendets diarienummer 2024-674 i ert svar.

ÅMHHM kan efter detta datum behandla ärendet och fatta beslut oberoende om ni framfört era åsikter.

L 6 AP.

Verksamhet

Kumlinge kommun, Vårholmsbrunnen

Kumlinge

Inspektion av litet vattenverk (<50 personer eller <10 m³/dygn)

Inspektionsdatum: 4.11.2024

Tidpunkt: kl. 11.45-12.15

Inspektionen utfördes av: Magnus Eriksson

Närvarande vid inspektionen: Lenny Karlsson

Kontaktuppgifter

Fakturamottagare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Kommunkansliet

Gatuadress: Kumlinge

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Verksamhetsutövare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Byggnadstekniska nämnden

Gatuadress: Kommunkansliet, Kumlinge by

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Inspektionsresultat

Checklista

1. Typ av vattentäkt: En brunn 70 m djup.
2. Antal anslutna abonnenter: För tillfället 3 hushåll.
3. Typ av abonnenter: privata
4. Förbrukning år 2019-2023 (m³) Saknas
(2018) 45 m³(150 kubik på fyra år!, 2015)
- Framtida prognos: Ökande då kommunen försöker sälja tomter i området.
5. Ledningsnät längd och ålder samt utmärkning på karta och ute i fält:
Ledningsnätet helt nytt endast några år gammalt.
6. Beskrivning av reningsprocesserna: Järn/manganfilter samt kolfilter.
7. Desinfektion klor/UV: Nej, men möjlighet att klorera i reningsverket finns!

Kontroll av vattenverket

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Ventilation	X		
Golvförvaring	X		
Kemikalieförvaring	X		Inga kemikalier!
Faktablad kemikalier/skyddsutrustning	X		
Vattentäkt och vattenverk låst	X		
Brunnarna hela, täta & avleder ytvattnet bort	X		
Skadedjur	X		

Genomgång av kontrollprogrammet

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontrollprogrammet följs	X		
Avvikelser i vattenkvaliteten		X	Analysresultat från 8.11.2022 hade färg 22 (5) och mangan 76 (50). Den 19.10.2023 turbiditet 2 (1), färg 20 (5) och mangan 340 (50). Den 7.12.2023 visade på pH-värdet 9,7 och färg 7(5). Kontrollera radonhalten & tungmetaller.
Alla provtagningsresultat rapporteras till ÅMHHM	X		
Information om dricksvattenkvaliteten till konsumenter	X		Analysresultaten finns numera på kommunens hemsida.
Övrigt			

Genomgång av brukskontroll

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontroll vattenverk-intervaller	X		En gång i veckan.
Kontroll reservoar-intervaller	X		Står tomma eftersom det inte finns något behov ännu av bufferttank.
Byte av filtermassor/spolning	X		Följa upp med konsult hur ofta filter ska bytas! Byter för filter till RO var tredje månad.
Driftsjournal finns	X		
Driftsinstruktioner på plats	X		
Beredskapsjournal på plats	X		Kommunen har en plan men den finns på kommunkansliet.
Övrigt			

Genomgång av beredskapsjournal

Kontrollpunkt	Kontrollerat	Avvikelser	Kommentarer
Larm	X		Inget larm
Plan för tillgång till reservvatten	X		
Tillgång till reservkraft		X	Finns inte!
Kontaktuppgifter uppdaterade och tillräckliga	X		
Plan för att snabbt informera samtliga kunder	X		
Möjlighet till klorering inom 6h	X		Kan sätta klor i bufferttankarna men måste i så fall kopplas in. Ett annat alternativ är Ålands vatten eller Bocknäs vatten.
Övrigt			

Övriga iakttagelser

Kommunen har skaffat reservkraft på Annagården som kan användas som kommunens reservvatten. Ett pH-värde som överstiger 9,5 (9,7) får inte distribueras ut till kund. Kumlinge kommun kontrollerade upp det höga pH-värdet den 22.12 och konstaterade att det var under gränsvärdet och låg på 8,4. Bufferttankarna har fortfarande inte kopplats in.

Noterade brister vid inspektion

- Vattenförbrukning 2019–2023 saknas.
- Kontroll av radonhalten ej utförd vad ÅMHHM känner till åtminstone.
 - Vidare borde kommunen utföra en engångskontroll av uran samt tungmetaller (Cd, Pb, As, Ni, Zn m.fl) är viktig om det inte redan gjorts för att säkerställa att det inte finns förhöjda halter i hushållsvattnet.
- Fanns inga viktiga kontaktuppgifter på plats.
- Kommunen ska kontrollera att beredskapsplanen, kontaktuppgifter, plan för informering är i skick.

LG AP

Information

Skriftliga rutiner och en beredskapsplan där ansvarsområdena tydligt definieras är viktiga byggstenar för att säkerställa verksamheten i era vattenverk långsiktigt. Därför prioriteras tillsynen denna gång på era rutiner och ansvarsfördelning med avsikt att tydliggöra vem som gör vad.

Ansvarsfördelningen vid olyckor/incidenter är något som behöver klargöras. Tänk på att vid olyckor som gäller:

- störning i behandling eller distribution av vatten är till största delen en intern angelägenhet inom vattenverket.
- mikrobiologiska eller kemisk kontaminering av hushållsvatten ska beslut fattas i samråd med ÅMHHM.
- kemikalie- eller strålningsolyckor ska räddningsmyndigheten kontaktas.
- sabotage och hot utreds av polisen

Oberoende av vilket tillbud det gäller är det viktigt att vattenverket informerar ÅMHHM om olyckan/incidenten. Kommunerna har också ett beredskapsansvar när det gäller hushållsvatten oberoende av typen på tillbud vilket betyder att de behöver involveras vid en större olycka/incident där det kan bli brist på hushållsvatten.

Till vattenverkets driftsbevakning räknas förutom, provtagning och analyser, kontroll av anläggningens vattenbehandlingsprocesser, observationer av verksamhetsmiljön till exempel renlighet på vattentäktsområde och aktiviteter i vattenbildningsområdet samt kontroll av vattendistributionen.

ÅMHHM förväntar sig att noterade brister i ett inspektionsprotokoll åtgärdas, inom hörande tiden alltså en månad från utskickdatumet om det är genomförbart. Ifall ÅMHHM konstaterar att brister inte är åtgärdade leder det sannolikt till ett föreläggande som inbegriper ytterligare kostnader och fortsättningsvis måste den initiala bristen antecknad i inspektionsprotokollet åtgärdas.

Tillämpad lagstiftning

Hälsoskyddslagen (FFS 763/1994), Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökningar av hushållsvatten i små enheter (FFS 401/2001) antagen på Åland genom landskapsförordning (88:2016) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om hälsoskydd.

Bakgrund

ÅMHHM utför regelbunden tillsyn av vattenverk enligt tillsynsplan. Årsavgiften för tillsynen har fastställts i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM. Taxan finns på amhm.ax/avgifter. Årsavgiften faktureras i slutet av året.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Magnus Eriksson
Miljöskyddsinspektör

149. / 22.11.2024

Vår referens
Magnus Eriksson
Tel: 528 608

HÖRANDE
Ärende: 2024-674

14.11.2024

Kumlinge kommun
Att: Byggnadstekniska nämnden
Kommunkansliet, Kumlinge by
22820 Kumlinge

Hörande

Ni har nu möjlighet, med stöd av 28 § förvaltningslagen (ÅFS 2008:9), att framföra er åsikt eller lämna en förklaring med anledning av bifogade handlingar. Gör detta skriftligt till ÅMHHM, Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn. Ni kan även inkomma med ert svar via e-post till kansliet@amhm.ax eller via ÅMHHM:s e-tjänst för säker uppgiftslämning som ni hittar på amhm.ax/kontakt.

Ert svar ska vara inlämnat till myndigheten **senast 21 dagar från utskicksdatum**.

Uppge ärendets diarienummer 2024-674 i ert svar.

ÅMHHM kan efter detta datum behandla ärendet och fatta beslut oberoende om ni framfört era åsikter.

LG AP.

Verksamhet

Kumlinge kommun, Skolbrunnen

Kumlinge

Inspektion av litet vattenverk (<50 personer eller <10 m³/dygn)

Inspektionsdatum: 4.11.2024

Tidpunkt: kl. 11.00-11.40

Inspektionen utfördes av: Magnus Eriksson

Närvarande vid inspektionen: Lenny Karlsson

Kontaktuppgifter

Fakturamottagare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Kommunkansliet

Gatuadress: Kumlinge

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Verksamhetsutövare

Namn: Kumlinge kommun

C/o: Byggnadstekniska nämnden

Gatuadress: Kommunkansliet, Kumlinge by

Postadress: 22820 Kumlinge

Telefon:

E-post:

Inspektionsresultat

Checklista

1. Typ av vattentäkt: Brunn 45 m djup.
2. Antal anslutna abonnenter alt. personer: skola 16+7, kansli 5 och småtalls 13 lägenheter.
3. Typ av abonnenter: privata, skola, och offentligt
4. Förbrukning år 2019-2023 (m³): Saknas (2018) 948 (2017) 910 (2016) 800
Framtida prognos: Oförändrat
5. Ledningsnät längd och ålder samt utmärkning på karta och ute i fält: Äldsta delarna över 30 år gamla medan småtalls är drygt 10 år gammalt.
6. Beskrivning av reningsprocesserna: Sandfilter, 2 st järn/manganfilter, RO-filter samt tillsättande av mineral (kalkpulver) slutligen genom UV-anläggning.
7. Desinfektion klor/UV: Ja en UV-anläggning.

Kontroll av vattenverket

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Ventilation	X		
Golvförvaring	X		
Kemikalieförvaring	X		Salt (En dunk med natriumhypoklorit fanns i utrymmet)
Faktablad kemikalier/skyddsutrustning	X		Inga kemikalier i driften.
Vattentäkt och vattenverk låst	X		
Brunnarna hela, täta & avleder ytvattnet bort	X		
Skadedjur	X		

ÅMHHM
ÅLANDS MILJÖ- OCH
LIVSOSKYDDSMYNDIGHET

Genomgång av kontrollprogrammet

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontrollprogrammet följs	X		
Avvikelser i vattenkvaliteten	X		
Alla provtagningsresultat rapporteras till ÅMHHM	X		
Information om dricksvattenkvaliteten till konsumenter	X		Analysresultaten finns numera på kommunens hemsida.
Övrigt			

Genomgång av brukskontroll

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Kontrollerat</i>	<i>Avvikelser</i>	<i>Kommentarer</i>
Kontroll vattenverk-intervaller	X		Kontroll en gång i veckan.
Kontroll reservoar-intervaller	X		
Byte av filtermassor/spolning		X	Följa upp med konsult hur ofta filter ska bytas! Byter för filter till RO var tredje månad.
Driftsjournal finns	X		Kommer att utveckla journalen!
Driftsinstruktioner på plats	X		Enklare instruktioner som med fördel kan utvecklas.
Beredskapsjournal på plats	X		Kommunen har en plan men den finns på kommunkansliet.
Övrigt			

Genomgång av beredskapsjournal

Kontrollpunkt	Kontrollerat	Avvikelser	Kommentarer
Larm	X		Ett larm går till telefon om vattennivån i utgående tankar går under en viss nivå.
Plan för tillgång till reservvatten	X		Kommunen har tänkt använda Annagården som reservvattentäkt.
Tillgång till reservkraft		X	Finns inte!
Kontaktuppgifter uppdaterade och tillräckliga		X	Kunde inte hitta viktiga kontaktuppgifter i vattenverket.
Plan för att snabbt informera samtliga kunder	X		
Möjlighet till klorering inom 6h	X		Kan köra klorering genom utgående vattentankarna. Kontaktar Ålands vatten eller Bocknäs vatten vid sådant behov.
Övrigt			

Övriga iakttagelser

Kommunen har skaffat reservkraft på Annagården som kan användas som kommunens reservvatten. Kunde inte fastställa hur gammal natriumhypokloriten som fanns i utrymmet var eller om det med säkerhet var natriumhypoklorit i dunken, detta behöver följas upp. Under inspektionen framkom att Lenny kommer att utveckla driftjournalen så att den omfattar det som ska kontrolleras vid tillsyn. Kommunen har flyttat reningsanläggningen och delvis uppdaterat reningsprocesserna i samband med detta borde de gjort en anmälan till ÅMHHM.

Noterade brister vid inspektion

- Vattenförbrukning 2019–2023 saknas.
- Fanns inga viktiga kontaktuppgifter på plats.
- Följa upp med konsult hur ofta filtermassan behöver bytas. *ej till Ek-teknik*
- Natriumhypokloritdunk var ej förvarad med invallning. ✓
- Kommunen ska kontrollera att beredskapsplanen, kontaktuppgifter, plan för informering är i skick.

Information

Skriftliga rutiner och en beredskapsplan där ansvarsområdena tydligt definieras är viktiga byggstenar för att säkerställa verksamheten i era vattenverk långsiktigt. Därför prioriteras tillsynen denna gång på era rutiner och ansvarsfördelning med avsikt att tydliggöra vem som gör vad.

Ansvarsfördelningen vid olyckor/incidenter är något som behöver klargöras. Tänk på att vid olyckor som gäller:

- störning i behandling eller distribution av vatten är till största delen en intern angelägenhet inom vattenverket.
- mikrobiologiska eller kemisk kontaminering av hushållsvatten ska beslut fattas i samråd med ÅMHM.
- kemikalie- eller strålningsolyckor ska räddningsmyndigheten kontaktas.
- sabotage och hot utreds av polisen

Oberoende av vilket tillbud det gäller är det viktigt att vattenverket informerar ÅMHM om olyckan/incidenten. Kommunerna har också ett beredskapsansvar när det gäller hushållsvatten oberoende av typen på tillbud vilket betyder att de behöver involveras vid en större olycka/incident där det kan bli brist på hushållsvatten.

Till vattenverkets driftsbevakning räknas förutom, provtagning och analyser, kontroll av anläggningens vattenbehandlingsprocesser, observationer av verksamhetsmiljön till exempel renlighet på vattentäktsområde och aktiviteter i vattenbildningsområdet samt kontroll av vattendistributionen.

ÅMHM förväntar sig att noterade brister i ett inspektionsprotokoll åtgärdas, inom hörande tiden alltså en månad från utskickdatumet om det är genomförbart. Ifall ÅMHM konstaterar att brister inte är åtgärdade leder det sannolikt till ett föreläggande som inbegriper ytterligare kostnader och fortsättningsvis måste den initiala bristen antecknad i inspektionsprotokollet åtgärdas.

Tillämpad lagstiftning

Hälsoskyddslagen (FFS 763/1994), Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökningar av hushållsvatten i små enheter (FFS 401/2001) antagen på Åland genom landskapsförordning (88:2016) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om hälsoskydd.

Bakgrund

ÅMHM utför regelbunden tillsyn av vattenverk enligt tillsynsplan. Årsavgiften för tillsynen har fastställts i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHM. Taxan finns på amhm.ax/avgifter. Årsavgiften faktureras i slutet av året.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Magnus Eriksson
Miljöskyddsinspektör

LG AD